

RYNEK 7

PAŹDZIERNIK 2019 | NR • 7 • (181) | ISSN 1642-9869

MACIEJ SOBCZYK

OCZY KAMIENIC

**Muzeum
Górnośląskie
w Bytomiu**

#MaszGdzieBywac

Bez prądu z prądem

wystawa
**3.10.2019 –
2.02.2020**

Partner: **MHKI** Muzeum Historii Kultury i Inżynierii

Patroni medialni: **KulturaLudowa.pl**, **PIEKARY**, **TVP 3 KATOWICE**, **KUK BUX**

Legendarne Sutuhali?

Archeologia wzgórza św. Małgorzaty

WYSTAWA
17.10.2019 – 16.02.2020

Wsparcie wystawy: **Gmina Bytom**

Partnerzy: **Archeologia**, **PIEKARY**

Patroni medialni: **TVP 3 KATOWICE**, **HISTORIA**, **Gość Niedzielny**, **DZIENNIK ZACHODNI**, **naszemiasto**

fol. Paul Rother, 1933 r.

Mecenat

Organizator

Muzeum Górnośląskie w Bytomiu jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego.

pl. J. III Sobieskiego 2
ul. W. Korfańskiego 34 | Bytom
www.muzeumgornoslaskie.pl

wtorek, piątek: 9.00–15.00
środa, czwartek: 10.00–18.00
sobota, niedziela: 12.00–18.00

W TYM NUMERZE...

- 03 WSTĘP / **BO_BYTOM: WYBIERZ SWÓJ PROJEKT I ZAGŁOSUJ**
- 04 ROZMOWA RYNKU / **OCZY KAMIENIC**
- 11 ZIELONY BYTOM / **5 PYTAŃ O ZIELONE FIRANKI**
- 12 HISTORYCZNY BYTOM / **MIEJSCE, W KTÓRYM ZATRZYMAŁ SIĘ CZAS**
- 14 POZARZĄDOWY BYTOM / **NA UNIWERSYTECIE WRACA MŁODOŚĆ**
- 15 WYJĄTKOWE MIEJSCE / **LODÓWKA SPOŁECZNA**
- 17 DZIEJE SIĘ W BYTOMIU / **REPERTUAR**

BO_BYTOM: WYBIERZ SWÓJ PROJEKT I ZAGŁOSUJ

Znamy już ostateczną listę projektów, na które można głosować w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. Do głosowania zakwalifikowano 52 projekty inwestycyjne oraz 9 projektów miękkich. Głosowanie internetowe potrwa od 13 do 28 października na stronie bo.bytom.pl. Głosować można też w formie tradycyjnej w punktach konsultacyjnych.

Wśród zgłoszonych projektów znajdują się m.in. remonty chodników, budowa placów zabaw, boisk, plenerowych siłowni. Są też propozycje utworzenia wybiegów dla psów, przystani na Brandce, pumtrucku czy wodnego placu zabaw. Głosy można oddać też na projekty społeczne związane z organizacją imprez kulturalnych i sportowych.

Lista projektów oraz punkty konsultacyjne, w których można oddać głos na jeden z 61 projektów obywatelskich dostępne są na bo.bytom.pl

Drodzy Czytelnicy!

Witraże, malatury, unikatowe posadzki i secesyjne ornamenty – takie skarby kryją w sobie bytomskie kamienice.

W październikowe popołudnie zapraszamy Państwa w podróż śladem najpiękniejszych bytomskich klatek schodowych.

Oprowadzają fotografowie i blogerzy Maciej Sobczyk – znany jako Klatkowiec i Teresa Ebis, czyli Bies Bytomski.

Wejdziemy także do Warsztatów Naprawczych Górnośląskich Kolei Wąskotorowych i opowiemy historię miejsca, w którym zatrzymał się czas.

Zaprosimy też na parapet i nakreślimy, dlaczego zwłaszcza jesienią warto zainwestować w zielone firanki.

Ciekawi? Zatem – zapraszam do lektury!

Małgorzata Węgiel-Wnuk
Redaktor Naczelna

RYNEK 7

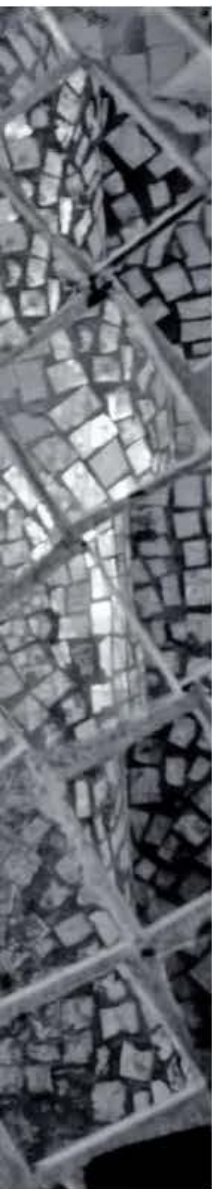
Nakład: 6000 szt. | Wydawca: Urząd Miejski w Bytomiu, ul. Parkowa 2, 41-902 Bytom | Redakcja: Biuro Promocji Bytomia, Rynek 7, 41-902 Bytom, promo@um.bytom.pl | Redaktor naczelna: Małgorzata Węgiel-Wnuk | Redaktor prowadząca: Katarzyna Mołdawa | Skład: Krzysztof Więckowski | Zespół redakcyjny: Tomasz Sanecki, Hubert Klimek, Anna Krzyszkowska-Kuc, Grzegorz Goik | Druk: Fischer Sp. z o.o., ul. Zabrzeńska 7e, 41-907 Bytom | Zdjęcie na okładce: Hubert Klimek | Numer zamknięto: 10.10.2019 r.

Wydawca nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zwraca materiałów oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania.

Maciej Sobczyk

Poznaniak, fotograf, bloger. A przede wszystkim miłośnik architektury. Od 2006 r. fotografuje najpiękniejsze polskie klatki schodowe. Zgromadził setki tysięcy zdjęć witraży, posadzek, kafli, malowideł. Z Krakowa, Poznania, Wrocławia czy Bytomia – w poszukiwaniu ukrytego piękna kamienic odwiedził już ponad dwieście osiemdziesiąt miast. Z zawodu – urzędnik. Interesuje się transportem – na swojej lodówce od kilku lat ma magnes z tramwajem nr 38.

OCZY KAMIENIC

Kolekcjonuje detale: witraże, mozaiki, posadzki. Snuje fotograficzną opowieść o wnętrzach kamienic – tych w Krakowie, Łodzi, Poznaniu, ale też w Bytomiu. Rozmawiamy z Maciejem Sobczykiem, fotografem i blogerem, w sieci znanym jako Klatkowiec (klatkowiec.blogspot.com / facebook.com/klatkowiec).

Notowała: Katarzyna Mołdawa / Zdjęcia: Maciej Sobczyk

Co poznaniaka przyciąga do Bytomia?

Tu jest wszystko, co może wymarzyć sobie pasjonat klatek schodowych: są naścienne płytki ceramiczne, secesyjne detale, stare malatury, przedwojenne windy, posadzki. I stare szyldy – pamiątki po niegdysiejszych witrynach sklepowych. Ja jestem zakochany w witrażach. Lubię kruchość witrażu – to chyba najbardziej ulotny detal klatek schodowych (i najszybciej znikający). I kafle, i witraże i malowidła można odnaleźć w bytomskich kamienicach. Dlatego wracam tu już po raz piąty.

Bytomska secesja ma więc swojego kolejnego miłośnika?

Zdecydowanie tak! W tkance miejskiej Bytomia secesję widać na każdym kroku. Tu secesja jest taka, jak w Niemczech – bryły większości bu-

dynków są historyzujące, dość ciężkie, natomiast secesja uwidacznia się w detalach. W Bytomiu uwielbiam ulicę Mickiewicza i okolice. Można tu znaleźć i piękne kafle, i witraże. Wart odnotowania jest też bytomski modernizm, który dobrze się tu zachował. Jest wyjątkowy – inny niż ten z Katowic, Gdyni czy Warszawy.

Każda kamienica natomiast jest na swój sposób niepowtarzalna. Tę różnorodność widać nie tylko od strony fasady – różnią się nie tylko „oczy kamienic”, ale przede wszystkim ich wnętrza.

Tak, widać to nawet po wysokości mieszkańców. Pierwsze, drugie piętro z reguły to wysokie mieszkania, kolejne piętra – coraz niższe. Warto odnotować, że kamienice, nawet w obrębie tego samego stylu, powstałe na terenach dawnego zabo-

ru rosyjskiego, Prus czy Galicji bardzo się od siebie różnią. Na terenach dawnego zaboru rosyjskiego najciekawsze rzeczy są na ostatnich piętrach: malowidła, okna, detale. To na najwyższych kondygnacjach były najbardziej wystawne mieszkania.

W czym tkwią różnice?

Jest ich bardzo wiele.

Przykładowo: spójrzmy na balkony. W kamienicach powstałych w miastach na terenie dawnego zaboru rosyjskiego balkony były żeliwne, z deskami na dole. Inaczej niż na terenach dawnego zaboru pruskiego.

W Krakowie jest tylko kilkanaście wzorów okładzin ceramicznych, które powtarzają się w całym mieście. W Bytomiu jest natomiast wielka

różnorodność w tym względzie. W kamienicach w Bytomiu, próżno tu szukać śladów nazw producentów lub importerów danej posadzki. „Podpisywanie” płytek było natomiast powszechne na terenach dawnego zaboru rosyjskiego czy Galicji.

Pewnie spotkał Pan nie raz klatkę okaleczoną przez remont?

Niestety tak, ale jest też dużo pozytywnych przykładów, kiedy kamienice od-

zyskują blask. Świadomość ludzi się zmienia – mieszkańcy zaczynają doceniać swoje otoczenie. U znajomych w Toruniu ekipa remontowała klatkę schodową i pod tynkami natrafiła na malowidła. Właściciele mieszkań spotkali się i ustalili, że malowidło trzeba zabezpieczyć, żeby dalej nie niszczało. Natomiast w Bytomiu właścicie-

le po 60 latach uruchomili oryginalną, przedwojenną windę firmy Carl Flohr, zachowując najdrobniejszy detal, m. in. tabliczki czy oznaczenia pięter. Coś wspaniałego – Bytom potrafi zaskoczyć.

Czy dużo jest osób, które jeżdżą po Polsce w poszukiwaniu pięknych klatek schodowych?

W miastach funkcjonują lokalni zapaleńcy, ale osób, które globalnie do tego podchodzą, jest mało. Sporo osób wymienia się informacjami. Ja staram się szanować spokój mieszkańców i ich prywatność, dlatego chronię adresy i fotografowane miejsca – ale po Poznaniu amatorów fotografii chętnie oprowadzam. Tak właśnie poznaliśmy się z Bieśm Bytomskim – Teresą Ebis. Zrobiła wpis z Wrocławia, że wybiera się do Poznania. Zaproponowałem, że ją odprowadzę.

**W BYTOMIU
UWIELBIAM ULICĘ
MICKIEWICZA
I OKOLICE. MOŻNA
TU ZNALEŹĆ
I PIĘKNE KAFLE,
I WITRAŻE. BYTOM
ZRESZTĄ POTRAFI
ZASKOCZYĆ
– NIEDAWNO
MIESZKAŃCY
URUCHOMILI
TU PIĘKNĄ
PRZEDWOJENNĄ
WINDĘ FIRMY CARL
FLOHR**

Bies Bytomski – Teresa Ebis

Bytomskie klatki schodowe zna jak własną kieszeń. Wie, gdzie szukać neorenesansowej kamienicy piekarzy i gdzie secesyjnie wymalowani Mnemosyne i Hermes spoglądają na lokatorów z góry. Teresa Ebis – fotografka i blogerka – znana w sieci jako Bies Bytomski – na przykładzie wnętrz bytomskich kamienic udowadnia, że diabeł tkwi w szczegółach. Jest miłośniczką architektury, która wyławia te architektoniczne perełki z Bytomia, jakich nie powstydziłoby się żadne europejskie miasto. Na blogu (bytom.blog), profilach w serwisach Facebook i Instagram pokazuje, że jednym z powodów miłości do Bytomia jest jego niepowtarzalna architektura. W końcu w Bytomiu możemy się pochwalić kamienicami autorstwa samego Wilhelma Hellera, który projektował m.in. we Wrocławiu.

Chcesz, aby
w „Rynku 7” pojawiła się informacja
o wyjątkowej
działalności, którą
prowadzisz
w Bytomiu?
Napisz do nas:
promo@um.bytom.pl

**Tu zjesz i poczytasz
„Rynek 7”**

Bistro Krauza
ul. Piłsudskiego 33

Fajrant
ul. Webera 2

Fokus kawowy
ul. Powstańców
Warszawskich 6/2

Stara Piekarnia
ul. Reptowska 4

Suplement
ul. Jainty 9

Wagon
ul. Rycerska 5

W Lufcie
ul. Piastów
Bytomskich 13

U Fiołków
ul. Gliwicka 27

Zelter
ul. Strażacka 3A

**Właściciele
restauracji
zapraszamy
do współpracy.**

SCENA FAMILIJNA

Koziołek Matolek i jego przygody

19 października, godz. 17.00

MUZYCZNA BAJKA pełna ciekawych przygód i niezapomnianych wrażeń! Wraz z zabawnym Koziołkiem dzieci zwiedzą różne zakamarki świata: Azję, Czarny Ląd, Europę, Amerykę... Będziemy wspólnie zaklinać węże, tańczyć flamenco i rozwiązywać słowne łamigłówki.

Bilety: dla dzieci 15 zł; normalny 20 zł

KLUB ZIELONEJ ŻYRAFY

Zapraszamy na zajęcia **Mały Drukarz** – warsztaty rozwijające kreatywność i wyobraźnię. Nauczymy się, jak twórczo wykorzystać pozornie niepotrzebne surowce wtórne i materiały o różnorodnej fakturze – tektura falista, tapeta, filc, tkanina. W trakcie zajęć dzieci wykonają małą i dużą matrycę do drukowania według własnego projektu. Za pomocą matryc i farb stworzą kartki okolicznościowe. **Zajęcia dla dzieci w wieku 4-7 lat z rodzicami.**
Prowadzenie: Katarzyna Cyganek.

12 października, godz. 11.00

Bilety: 20 zł

BYTOMSKIE
CENTRUM
KULTURY

Miejsce:

Bytom, pl. Karol Słonek 1
informacje i bilety: www.becek.pl
kasa: 32 389 31 09 w. 101

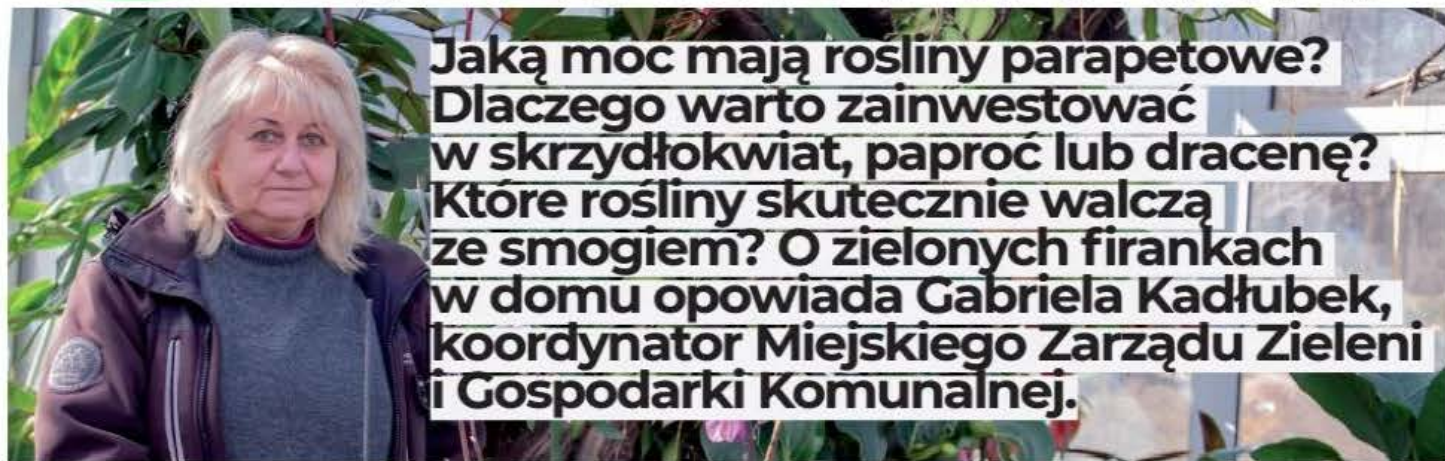
Patroni medialni:

RADIO / 88.7 FM
PIEKARY

Bytomski.pl

5 PYTAŃ O ZIELONE FIRANKI

Jaką moc mają rośliny parapetowe? Dlaczego warto zainwestować w skrzydłokwiat, paproć lub dracenę? Które rośliny skutecznie walczą ze smogiem? O zielonych firankach w domu opowiada Gabriela Kadłubek, koordynator Miejskiego Zarządu Zieleni i Gospodarki Komunalnej.

Skąd hasło zielone firanki?

Chodzi o zwrócenie uwagi na zalety uprawy roślin parapetowych, nie tylko w domach, ale i w szkołach. Zwłaszcza na grupę roślin, które filtrują powietrze lepiej niż inne. Naukowcy dowodzą, że trzy duże lub sześć małych roślin parapetowych skutecznie zmniejsza stężenie substancji toksycznych w powietrzu pochodzących np. z klejów, farb, kuchenek gazowych, dymu tytoniowego czy smogu. Co ciekawe, także mikroświat powstały w ziemi ma świetne właściwości filtrujące.

Jakie to są gatunki?

Okazuje się, że to rośliny, które od dekad są obecne w naszych domach. Gatunków zbawiennie wpływających na jakość powietrza jest ponad dwadzieścia – warto wymienić skrzydłokwiat, palmę (kencję), paproć, dracenę oraz epipremnum złociste, a także niedocenioną gerberę i chryzantemę.

Gdzie szukać informacji o ich uprawie?

Na przykład w bytomskim arboretum. Zobaczymy w nim, jak one wyglądają, a przewodnicy z przyjemnością opowiedzą o ich pielęgnacji.

Co z filtrowaniem powietrza w przestrzeni miejskiej?

Bytom to zielone miasto. Mamy szczęście – jest tu wiele parków i terenów zielonych. Warto sadzić rośliny zimozielone, drzewa iglaste, które produkują tlen przez cały rok. Dobrze oczyszcza powietrze także tzw. drzewo tlenowe, paulownia. Roślina ta jest jednak mocno ekspansywna.

Czy bytomianie mogą pomóc zazielenić miasto?

Warto włączać się w projekty związane z nasadzeniami, ale warto też po prostu zazielenić swój parapet, balkon czy przydomowy ogródek.

MIEJSCE, W KTÓRYM ZATRZYMAŁ SIĘ CZAS

Tekst: Tomasz Sanecki / Zdjęcia: Hubert Klimek, Mariusz Senderowski

Tutaj naprawiano parowozy i wagony obsługujące najprężniej działające zakłady przemysłowe Górnego Śląska. Oto historia Warsztatów Naprawczych Górnos Śląskich Kolei Wąskotorowych – miejsca powrotu na tory wielu lokomotyw.

Dla bytomian kolej wąskotorowa to prawdziwa duma. Czynny nieprzerwanie od 166 lat szlak kolei wąskotorowej łączący Bytom z Miasteczkiem Śląskim to jedna z największych atrakcji Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego.

Nie wszyscy jednak pamiętają, że kolej wąskotorowa to nie tylko parowozownia przy ul. Reja w Bytomiu-Karbiu. To także Warsztaty Naprawcze Górnos Śląskich Ko-

lei Wąskotorowych przy ul. Brzezińskiej. Wyjątkowe miejsce, w którym czas się zatrzymał.

Najlepsza kolej wąskotorowa z Bytomia

Jeszcze 100 lat temu na Śląsku sieć kolei wąskotorowych przeżywała swój roz-

kwit. Wówczas w Rozbarku rozpoczęto budowę Warsztatów Naprawczych Górnos Śląskich Kolei Wąskotorowych. Po wybudowaniu kompleks składał się przestronnej hali na kilkadziesiąt wagonów, kotłowni, odlewni, tokarni, a także

kuźni z piecami kowalskimi. W budynku biurowym urzędowała administracja oraz zarząd. W 1912 roku, na dwa lata przed wybuchem I wojny światowej, warsztaty zaczęto rozbudowywać i uno-

wocześniać, dzięki czemu były jednymi z największych i najnowocześniejszych w Europie. Kiedy w 1922 roku Górny Śląsk został podzielony na część polską i niemiecką, część sieci Górnos Śląskich Kolei Wąskotorowych znalazła się w Polsce, zaś warsztaty pozostały w granicach Niemiec.

Cała sieć została scalona ponownie w 1939 roku po zajęciu polskiego śląska przez III Rzeszę Niemiecką. Wówczas, w związku ze zwiększeniem wydobycia węgla i produkcji w hutach, nastąpił kolejny skok w rozwoju taboru wąskotorowego. W tym okresie bytomskie zakłady ponownie powiększono. Rozbudowano m.in.: hale naprawcze, powstały pomieszczenia dla samochodów i straży pożarnej, a także podziemny schron dla załogi.

Po zakończeniu wojny w 1945 roku i powrocie Bytomia do odrodzonej Polski tabor i warsztaty kolei wąskotorowej nadal były w pełni wykorzystywane. Pracowało tu ponad 400 pracowników.

Ostatnia naprawa parowozu

W latach sześćdziesiątych XX wieku sytuacja kolei wąskotorowej zmieniła się diametralnie. Warsztaty zaczęły tracić na znaczeniu, a w 1974 roku dokonano przy Brzezińskiej ostatniej naprawy parowozu.

Ostatecznie w 2001 roku Polskie Koleje Państwowe podjęły decyzję o zakończeniu eksploatacji wszystkich kolei wąskotorowych, a w 2002 roku gmina Bytom

przejęła majątek kolei wąskotorowej. Zarząd nad nim miasto Bytom powierzyło Stowarzyszeniu Miłośników Kolei.

Dzisiaj Warsztaty Naprawcze Górnosląskich Kolei Wąskotorowych w Bytomiu przy ul. Brzezińskiej nadal pozostają pod opieką miasta. W hali z wagonami, lokomotywami, piecami, maszynami, jak również w pozostałych obiektach, między innymi w hali napraw lokomotywni czas się zatrzymał, dzięki cze-

mu miejsce to urzeka swoim pięknem. Trwają prace nad znalezieniem nowej koncepcji zagospodarowania terenów warsztatów naprawczych.

Opracowano na podstawie książki: Krzysztof Soida, Jakub Halor „Górnosląskie Koleje Wąskotorowe – 150 lat”.

NA UNIWERSYTECIE WRACA MŁODOŚĆ

Tekst: Katarzyna Mołdawa

Kiedy kilkanaście lat temu bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku zaczynał swoją działalność, liczył „zaledwie” 200 słuchaczy. Dzisiaj to już 700 studentów, którzy na emeryturze chcą poszerzać horyzonty i poznawać świat.

Uniwersytet edukuje, integruje i zachęca do aktywności fizycznej. Na wykładach można posłuchać o literaturze, historii czy kulturze, ale także o diecie oraz zdrowym stylu życia. Do wyboru są lektoraty sześciu języków. Popularnością cieszą się kursy komputerowe, obróbki zdjęć czy tworzenia filmów. Są też spotkania o tym, jak nie dać się oszukać w sieci, o prawach konsumenta i pacjenta. Nad jakością nauczania czuwa Rada Programowa złożona z przedstawicieli wyższych uczelni i organizacji pozarządowych.

Tu po raz pierwszy seniorzy mają okazję stanąć przed sztalugą lub posmakować wina pod okiem profesjonalnego sommeliera. Zgodnie z zasadą, że żadna ta-

bletka nie zastąpi ruchu, słuchacze mogą wybierać spośród dwudziestu różnego rodzaju zajęć sportowo-rekreacyjnych: od gimnastyki korekcyjnej po strzelectwo i narciarstwo. Furorę robi nordic walking, joga oraz tai chi.

Jak zauważa Elżbieta Morgoń-Ochman, wicedyrektor Centrum Kształcenia Ustawicznego, pod którego skrzydłami działa bytomski uniwersytet,

na przestrzeni lat wzrosła świadomość obywatelska słuchaczy – chętnie angażują się w życie miasta i lokalnej społeczności. W ramach wolontariatu aktywizują mieszkańców domów pomocy społecznej. Z własnej inicjatywy utworzyli Studio Piosenki „60-tka”, Teatr „Trema”, poetycki Klub Roman-tycznych Serc oraz Chór „Wrzosa Jesieni”.

Na pocieszenie dla tych, którzy nie zdobyli w tym roku indeksów, są wykłady otwarte. 23 października gościem BUTW będzie benedyktyn, pisarz i publicysta o. Leon Knabit, zaś w listopadzie dr Michał Rusinek, literaturoznawca, tłumacz, wieloletni sekretarz noblistki Wisławy Szymborskiej.

Lodówka społeczna

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA, pl. Jana III Sobieskiego 3

Masz za dużo jedzenia? A może go potrzebujesz?

Możesz tutaj przynieść: Produkty, które sam mógłbyś zjeść | Produkty, które przekroczyły datę minimalnej trwałości („należy spożyć przed”), ale nie przekroczyły terminu przydatności do spożycia („należy spożyć do”) | Wyroby własne, np. ciasto lub zupa, starannie i szczelnie zapakowane z naklejonym opisem potrawy i datą przygotowania | Produkty suche, napoczęte - starannie zapakowane, np. torebka ciastek, słoik maki lub ryżu | Produkty, które wymagają schłodzenia dostarczone w przenośnej lodówce lub torbie termicznej. Takie produkty są opisane na etykiecie „przechowywać w warunkach -2 do -8 stopni Celsjusza lub „przechowywać w warunkach chłodniczych” Są to także sałatki, ciasta z kremem, śmietaną albo innym podatnym na zepsucie jedzeniem |

Nie przyjmujemy do lodówki: Surowego mięsa | Produktów zawierających surowe jaja, w tym budynie, kremy, domowe majonezy itp. | Wyroby z niepasteryzowanego mleka (możesz zostawiać jogurty, sery, twarogi) | Otwartych puszek czy słoików z przetworami lub konserwami | Produktów, wymagających warunków chłodniczych, które przebywały poza lodówką dłużej niż 30 minut | Produktów z oznakami zepsucia, nietypowym zapachem, kolorem, nadgoniłymi z wydętym wieczkiem | Produktów, które miały kontakt z pleśnią lub odpadami spożywczymi, komunalnymi | Produktów, które zawierają alkohol |

PAMIĘTAJ, ŻE KORZYSTASZ Z ŻYWNOŚCI NA WŁASNĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ. POSTARAJ SIĘ, ABY LODÓWKĄ BYŁA ZAWSZE ZAMKNIĘTA. PRODUKTY BRUDZĄCE POŁOŻ NA SAMYM DOLE. RAZEM DBAJMY O NASZĄ LODÓWKĘ SPOŁECZNĄ.

Wystawa zbiorowa
przygotowana
we współpracy
z dziećmi i mło-
dzieżą ze Świątlicy
sztuki.

pępek świata

kuratorzy

**Katarzyna Kalina &
Paweł Wątroba**

5.10.2019

15.11.2019

wystawa

lec się

KRONIKA

Rynek 26, 41-902 Bytom
tel. (48 32) 281 81 33
www.kronika.org.pl

**Miłosz
Wnukowski**

kuratorka
**Agata
Cukierska**

**Miniarboretum,
ul. Tarnogórska 1a,
tel. 32 420 77 00**

21.10, od g.11.30

Dzień Dżdżownicy
Zajęcia dla dzieci i młodzieży
z zakresu ekologicznych
praktyk przetwarzania
organicznych odpadów
domowych i ogrodowych.
Grupy zainteresowane
proszone o zgłoszenia
udziału pod numerem
32 420 77 00 (pon. – pt.
9.00 – 15.00) lub mailowo
sekretariat@mzzigk.bytom.
pl. Wstęp wolny

**Bytomskie Centrum
Kultury pl. Karin Stanek 1,
tel. 32 389 31 09**

14.10, g. 19.00

Koncert Michała Bajora
z zespołem. W repertuarze
znajdą się jego ulubione
piosenki włoskie
i francuskie. Sala ToTu.
Bilety: 105 zł, 95 zł

18.10, g.18.00

Spektakl operowo-
operetkowy „Carmen
i Księżniczka Czardasza”
w wykonaniu grupy Sonori
Ensamble. Sala ToTu.
Bilety: 60 zł

19.10, g. 9.00

Pokłady kultury. Miejski
program edukacji
kulturalnej. Warsztaty dla
nauczycieli. Miejsce: sala
ToTu.

g. 17.00

Muzyczny spektakl
familijny „Koziołek Matołek
i jego przygody”.
Sala ToTu. Bilety: 20 zł -
normalny, 15 zł - ulgowy

20.10, g. 17.00

Występ Piotra Bałtroczyka
z programem „Mężczyzna
z kijowym peselem”
w ramach wieczoru
uświetniającego 15-lecie
Ligi Kobiet Nieobojetnych.
Sala ToTu. Bilety: 35 zł

24.10, g. 18.00

Premiera sztuki „Stary
kościół miechowski.
Obrazek obyczajów
wiejskich w narzeczu
górnolaskim”. Sztuka
wg poematu Norberta
Bonczyka. Sala ToTu.
Wstęp bezpłatny
(wejściówki do odbioru
w kasie)

25.10, g. 19.00

Występ kabaretu Trzecia
Strona Medalu w ramach
cyklu „15 zeta dla
Kabaretu”.
Sala ToTu. Bilety: 15 zł

26.10, g. 19.00

Becekowy Pokój Gier

27.10, g. 17.00

Kabaret Smile
w programie „Tu i Teraz”.
Sala ToTu. Bilety: 65-75 zł

28.10, g. 19.30

Projekcja filmu „Cienie
imperium” oraz spotkanie
z reżyserem Karolem
Starnawskim.
Sala ToTu. Bilety: 13 zł

31.10, g. 20.00

Maraton Filmowy
Halloween: „Dom
strachów” – horror USA,
2019; reż.: Scott Beck;
„Midsommar. W biały
dzień” – horror USA, 2019;
reż.: Ari Aster. Bilety: 26 zł

6 – 31.10

Wystawa „Z mchu
i paproci” przygotowana
przez Stowarzyszenie
Polskiego Patchworku.
Hole Bytomskiego
Centrum Kultury

**Biuro Promocji Bytomia
Rynek 7, tel. 32 386 36 69**

15.10, g. 16.00

Wernisaż pokonkursowej
wystawy fotograficznej
„Bytom malowany
światłem” zorganizowanej
przez Centrum Kształcenia
Ustawicznego

17.10, g. 17.00

Rozstrzygnięcie konkursu
na najładniejsze okno,
balkon i ogródek
przydomowy,
zorganizowany
przez Stowarzyszenie
MYbytomianie.

24.10, g. 17.00

Spotkanie z artystą
operowym Henrykiem
Konwińskim. Organizacja
Klub Miłośników Opery
Muza. Wstęp wolny

**CSW Kronika
Rynek 26, tel. 32 281 81 33**

5.10 – 15.11

Miłosz Wnukowski.
Wystawa „Lecz się”.
Kuratorka: Agata
Cukierska

5.10 – 15.11

Pępek świata. Udział biorą:
Magdalena Fabiańczyk,
Dorota Hadrian, Milena
Kowalska, Wojciech
Ochocki, Grażyna Monika
Olszewska, Uładzimir

Pazniak, Krzysztof
Piskula, Piotr Śnieguła,
Iga Świeściak, Agata
Zastrzeżyńska oraz młodzi
twórcy z Bytomia i Katowic.
Kuratorzy: Katarzyna Kalina,
Paweł Wątroba.
Wstęp na wystawy: 2 zł
(normalny), 1 zł (ulgowy)

Muzeum Górnośląskie
w Bytomiu
pl. Jana III Sobieskiego 2
ul. W. Korfańskiego 34
tel. 32 281 82 94

13.10, g. 12.00

„Wywiad polski
na Górnym Śląsku 1919-
1921” – oprowadzanie
kuratorskie po wystawie
„Na rozdrożu... Życie
codzienne Górnoślązaków
w okresie powstań śląskich
i plebiscytu”, prowadzi
dr Wojciech Moś. Gmach
przy ul. W. Korfańskiego 34.
Wstęp wolny

17.10, g. 10.00

„Wzgórze św. Małgorzaty
w świetle najnowszych
badań interdyscyplinarnych”
– konferencja naukowa,
wydarzenie towarzyszące
wystawie „Legendarne
Sutuhali? Archeologia
wzgórza św. Małgorzaty”,
Sala Kolumnowa, ul. W.
Korfańskiego 34. Wstęp wolny

g. 17.00

„Legendarne Sutuhali?
Archeologia wzgórza św.
Małgorzaty” – otwarcie
wystawy. Gmach przy ul. W.
Korfańskiego 34. Wstęp wolny

19.10, g. 12.30

„Archeologia sacrum”
– wydarzenie z okazji
Międzynarodowego

Dnia Archeologii, Sala
Kolumnowa, Sala
Gorczyckiego, przestrzeń
wystawy „Legendarne
Sutuhali? Archeologia
wzgórza św. Małgorzaty”,
ogród muzealny. Gmach
przy ul. W. Korfańskiego 34.
Wstęp wolny

g. 16.00

„Słowo o powstaniach.
Słownik Powstań Śląskich”
– spotkanie w ramach
100-lecia powstań śląskich,
prowadzi dr hab. Maciej Fic.
Sala Kolumnowa, gmach
przy ul. W. Korfańskiego 34.
Wstęp wolny

20.10, g. 12.30

Galeria Malarstwa Polskiego
oraz spotkanie przy
obrazach Marii Jaremy
„Kompozycja figuralna”
oraz „Pejzaż-taniec” –
oprowadzanie kuratorskie
z cyklu „Malarski deser”,
prowadzi Urszula Mikoś.
Gmach główny. Wstęp
wolny

g. 16.00

„Rewizje 3. Katowice-
Warszawa-Katowice” –
oprowadzanie kuratorskie,
prowadzi Urszula Mikoś.
Gmach główny. Wstęp
w cenie biletu na wystawy
czasowe

23.10, g. 17.00

„Życie to nie jest baśń
– o Hansie Christianie
Andersenie” – wykład,
prowadzi Jolanta
Zaczkowska. Sala
Kolumnowa, gmach przy
ul. W. Korfańskiego 34. Wstęp
wolny

24.10, g. 18.00

„Droga do Instytutu

Twórczej Fotografii
w czeskiej Opawie” –
spotkanie z Michałem
Szalastem, wykład z cyklu
„Akademia fotografii”,
prowadzi Michał Szalast.
Sala Kolumnowa, ul. W.
Korfańskiego 34. Wstęp 5 zł

26.10, g. 12.30

„Halloween po śląsku”
– warsztaty dla dzieci,
prowadzą: Zuzanna
Orzeł i Magdalena
Pospieszalska. Gmach
główny. Wstęp 10 zł (obow.
zap. tel.)

g. 16.00

„Legendarne Sutuhali?
Archeologia wzgórza św.
Małgorzaty” – oprowadzanie
kuratorskie, prowadzi Beata
Badura. Gmach przy ul.
W. Korfańskiego 34. Wstęp
w cenie biletu na wystawy
czasowe

27.10, g. 16.00

„Górnoślązaków portret
własny. Wspomnienia
mieszkańców Górnego
Śląska z okresu powstań
i plebiscytu jako źródło
historyczne i świadectwo
epoki” – oprowadzanie
kuratorskie po wystawie
„Na rozdrożu... Życie
codzienne Górnoślązaków
w okresie powstań śląskich
i plebiscytu”, prowadzi
dr Joanna Lusek. Gmach
przy ul. W. Korfańskiego 34.
Wstęp wolny

Gmach główny, pl. Jana
III Sobieskiego 2

Wystawy stałe: „Przyroda
Górnego Śląska. Lasy.
Wody i mokradła”, „Z życia
ludu śląskiego XIX-XX

wieku", „Galeria Malarstwa Polskiego”.

Wystawy czasowe:

„Hubert Hilscher. Plakaty ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu” trwa do 3 listopada 2019 roku

„Rewizje 3. Katowice–Warszawa–Katowice” trwa do 29 grudnia 2019

„Bez prądu. Z prądem” od 3 października 2019 roku do 2 lutego 2020 roku

Gmach przy ul. W. Korfanteo 34

Wystawy czasowe:

„Na rozdrożu... Życie codzienne Górnoślązaków w okresie powstań śląskich i plebiscytu” trwa do 31 października 2019 roku

„#zaPARKujMY! Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego – 10 lat w samorządzie naszego województwa” od 10 października do 29 grudnia 2019 roku

„Legendarne Sutuhali? Archeologia wzgórz św. Małgorzaty” od 17 października 2019 roku do 16 lutego 2020 roku

Teatr Rozbark ul. W. Kilara 29 tel.: 32 428 13 11

11-13.10, g. 12:00-18:00

Warsztaty dla niepełnosprawnych tancerzy „Taniec i Niepełnosprawność: przekraczanie granic”.

19-20.10, g. 19:00

Spektakl dyplomowy studentów IV roku WTT

w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych.

Bilety: 15 zł ulgowy, 25 zł normalny

Opera Śląska ul. Moniuszki 21-23 tel. 32 396 68 00

13.10, g. 18.00

Opera „Traviata”

Duża scena. Bilety: 15-70 zł

16.10

Spotkania organizowane przez Narodowy Teatr Edukacji:

g. 8.30

„W krainie mitów”. Duża scena.

g. 10.30

„Przyjaciele z Bullerbyn”. Duża scena.

g.12:15

„W krainie mitów”. Duża scena.

18.10, g. 17:00

XXII Gala Budownictwa
Duża scena

20.10, g. 11:00

Spotkanie artystyczno-towarzyskie „Salon Poezji i Muzyki Anny Dymnej”. Sala Koncertowa im. Adama Didura. Bilety: 3 zł

20.10, g. 18:00

Opera „Straszny Dwór”
Duża scena. Bilety: 15-70 zł

22.10, g. 11.00

Opera dla dzieci „La serva padrona - Służąca panią”
Sala Koncertowa im. Adama Didura. Bilety: 25 zł

27.10, g. 18:00

Opera „Don Desiderio”
Duża scena. Bilety: 15-70 zł

**Towarzystwo Miłośników
Bytomia, ul. Mariacka 5,
tel. 32 281 26 64**

Do 31.01.2020

TMB będzie przyjmować prace w ramach promocji doktoratów, prac magisterskich i licencjackich o Bytomiu. Prace należy składać w biurze TMB. W tym roku do zaprezentowania swoich prac zaproszono doktorów, magistrów i licencjatów z lat akademickich: 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019. Prace poruszają zagadnienia związane z miastem z zakresu historii, politologii, socjologii czy pedagogiki, kultury i sztuki, architektury i zabytków oraz oświaty.

**Centrum Kształcenia
Ustawicznego w Bytomiu
ul. Powstańców Śląskich
10, tel. 32 281 60 76**

23.10, g. 13.00

Spotkanie „Przestań narzekać, zacznij żyć” z ojcem Leonem Knabitem, benedyktynem, publicystą i blogerem. Spotkanie poprowadzi dr Ireneusz Szpara. Miejsce: sala ToTu Bytomskiego Centrum Kultury, przy Placu Karina Stanek 1. Wstęp bezpłatny, wyłącznie z wejściówką (do odebrania w sekretariacie BUTW, ilość miejsc ograniczona)

Opera
Śląska
zaprasza

Charles Gounod

Romeo & Julia

30.11 / SO / godz. 18:00

ANDRZEJKI
Z ANDRZEJEM LAMPERTEM

[illegible]

Opiera się na instytucjach kultury
Samorządu Województwa Śląskiego

LAT
muzycznych tradycji

